
Dictamen sobre els pressupostos generals de l'Ajuntament de Barcelona 2008



Consell Econòmic i Social de Barcelona

Passeig de Gràcia, 2, 2n 2A

08007 Barcelona

Telèfon: 933 426 470

Adreça web: <http://www.bcn.cat/cesb>

Correu electrònic: cesb@bcn.cat

Dictàmens 2007

Edita: Consell Econòmic i Social de Barcelona

Copyright de la edició: Consell Econòmic i Social de Barcelona

Impressió: Ajuntament de Barcelona. Imatge i Producció Editorial

Impres en paper ecològic

D.L.: B-18.410-2008

www.bcn.cat/cesb

Resum executiu

(Aquest resum, realitzat per la secretaria del CESB, s'ha fet basant-se en les valoracions del document i no forma part del dictamen)

- És un pressupost que té com a eixos principals els serveis d'atenció social, les actuacions en seguretat i mobilitat, el manteniment de l'espai públic, l'educació, la cultura i els districtes.
- L'Ajuntament aposta pel no-increment de la pressió fiscal, alhora que aconsegueix generar un estalvi corrent suficient per finançar la inversió real.
- Els increments més importants de despesa, no obstant això, es presenten en les partides de Serveis a les persones (un 21,8% del pressupost corrent de 2008, mentre el 2007 era d'un 20%) i Districtes, amb pujades superiors al 8%.
- L'increment de les inversions previstes en el pressupost (un 9,2%) és un element destacat per a la renovació urbana, la millora del medi ambient i la creació de nous equipaments, entre altres actuacions. Això no obstant, el CESB no pot entrar a valorar el capítol d'inversions atès que en els pressupostos no es disposa d'informació exhaustiva respecte als projectes previstos. El CESB considera necessari poder disposar aquesta informació per tal de dictaminar sobre l'activitat inversora de l'Ajuntament.
- La política financera i tributària de l'Ajuntament s'ha de continuar inspirant —i ha d'aprofundir— en criteris de progressivitat, equitat i suficiència per aconseguir una redistribució millor de la riquesa generada al municipi i donar resposta a les necessitats socials.



Índex

I. Antecedents

II. Contingut

II.1 Ingressos

II.2 Despeses

III. Valoracions

III.1 De caràcter general

III.2 De caràcter específic

I. Antecedents

El Consell Econòmic i Social de Barcelona (CESB), d'acord amb les competències atribuïdes en els seus estatuts aprovats pel Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona el 22 de desembre de 2004, amb tramitació i estudi previs fets per la Comissió de Fiscalitat i Pressupostos d'acord amb l'article 22 del Reglament de Funcionament i amb l'aprovació de la Comissió Executiva a l'empara de l'article 9.A, emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

En les reunions de la Comissió de Fiscalitat i Pressupostos celebrades els dies 25 d'octubre i 27 de novembre de 2007 es va debatre el contingut dels pressupostos municipals de 2008 i es va aprovar una proposta de dictamen per a l'anàlisi i el debat corresponents per la Comissió Executiva.

Els textos posats a disposició de la Comissió Executiva i de la Comissió de Fiscalitat i Pressupostos del CESB són els següents:

- Pressupostos generals per a 2008

A la reunió de la Comissió Executiva celebrada el dia 5 de desembre de 2007 es va fer l'aprovació prèvia del text definitiu del dictamen sobre els pressupostos generals de l'Ajuntament per a 2008, que va posteriorment ser aprovat pel Ple del CESB de 10 de desembre de 2007.

Es tracta d'un pressupost total de 2.352,7 milions d'euros, xifra que representa un increment del 7,46% respecte al pressupost homogeni de l'any anterior. Té com a eixos principals els serveis d'atenció social, amb un increment del 31% respecte a l'any anterior, les actuacions en seguretat i mobilitat (que presenten un increment de l'11,4%), el manteniment de l'espai públic (neteja i recollida de residus superen ja els 208 milions d'euros), l'educació, la cultura i els districtes, tots tres àmbits amb increments superiors al 8%. Un pressupost que aposta pel no-increment de la pressió fiscal, alhora que aconseguix generar un estalvi corrent suficient per finançar la inversió real, que aquest any supera els 550 milions d'euros (un 9,2% més que a l'exercici de 2007), i per reduir lleugerament (un 0,9%) el deute, que es preveu que baixi als 920 milions d'euros a final de l'exercici.

Per la seva banda, el pressupost municipal consolidat, que inclou (segons marca la Llei d'estabilitat pressupostària de 26 de maig de 2006) el pressupost de l'Ajuntament i els seus ens dependents (sense els ens comercials) puja a 2.482 milions d'euros, amb un estalvi brut de 577 milions d'euros (dels quals 560 milions, el 97% del total, corresponen a l'Ajuntament) (Taula 1).

Les previsions d'ingressos s'han fet a partir de les dades de l'Informe sobre la posició cíclica de l'economia espanyola del Ministeri d'Economia, que per a l'any 2008 preveu un creixement real del PIB del 3,3%, un deflactor del PIB d'un 3,1% i un increment nominal del PIB del 6,5%. A partir d'aquestes dades, i amb un criteri de prudència, el pressupost municipal s'ha elaborat partint d'una previsió de creixement real del PIB del 3% i un increment nominal del PIB del 6,2%. Amb aquest marc macroeconòmic, es preveu que els ingressos tributaris s'incrementin un 4,2%, fruit tant de l'augment dels impostos directes (un 4%, bàsicament a causa de la major recaptació per l'IBI, que es preveu que pugi un 5,3% arran de l'aplicació gradual que s'està fent dels valors cadastrals aprovats l'any 2001) com de l'increment de les taxes, previst en un 4,9%.

El pressupost municipal per a l'any 2008 no introdueix cap variació dels tipus en vigor als impostos locals, mentre que s'aplica un increment general del 3,1% a les taxes i preus públics, capítol que presenta com a novetat la creació d'una taxa per a les empreses de telefonia mòbil i una altra per als aspirants a concursos de personal de l'Ajuntament.

TAULA 1. Pressupost consolidat 2008

Operacions	Ajuntament de Barcelona	Pressupost consolidat	% Ajuntament/total
Ingressos corrents	2.153	2.244	95,96%
Despeses corrents	1.593	1.667	95,56%
Estalvi brut	560	577	97,05%
Ingressos de capital	49	81	60,86%
Despeses de capital	592	641	92,36%
Superàvit abans d'operacions financeres	17	17	100,00%
Variació dels passius financers	150	157	95,54%
TOTAL	2.353	2.482	94,79%

II. Contingut

Es preveu que les despeses totals creixin un 7,5% l'any 2008. Les despeses corrents pugen un 7,6%, com a conseqüència dels augments del 4,9% en les despeses de personal, del 9,8% en les compres de béns i serveis, i del 7,9% en les transferències corrents. Les despeses financeres, per la seva banda, augmenten un 4,65%, un percentatge superior al de l'any passat.

Els pressupostos per a l'any 2008, així com les variacions per capítols respecte dels imports pressupostaris de l'exercici de 2007, són els que es recullen a la Taula 2.

Els **ingressos tributaris** figuren als capítols «1. Impostos directes», «2. Impostos indirectes» i «3. Taxes i altres ingressos». Amb caràcter general, el càlcul dels recursos de cadascuna de les figures tributàries s'ha fet d'acord amb la quantificació de les possibilitats financeres de les Ordenances fiscals de l'exercici de 2008 i amb l'estat de la liquidació d'ingressos del 30 de juny d'enguany.

Per al 2008 es manté la política de no-increment de la pressió fiscal i, per tant, es preveu que els impostos locals augmentin en conjunt el 3,9%, per sota de l'increment nominal del PIB previst (que és del 6,2%).

Els ingressos per transferències corrents recullen les diverses subvencions i participacions que l'Ajuntament rep per al finançament de les seves activi-

tats, entre les quals destaca la participació en els ingressos tributaris de l'Estat en els seus dos trams, la participació en el Fons Complementari de Finançament i la cessió d'impostos estatals (s'inclouen com a impostos directes la cessió de l'IRPF i com a impostos indirectes la cessió de l'IVA i els impostos especials). En atenció a les seves normes de generació, s'han calculat **els ingressos patrimonials** que figuren al capítol 5.

Es **ingressos tributaris** puguen a 1.074,2 milions d'euros, amb un augment d'un 4,2% en comparació amb el pressupost de 2007, sense que això impliqui canvis respecte al 2007 pel que fa als tipus impositius i les tarifes de les ordenances que regulen els impostos sobre increment de valor dels terrenys, activitats econòmiques i vehicles de tracció mecànica. Per la seva part, l'any 2008 es preveu ingressar per cessions d'impostos estatals i participació en els ingressos estatals 975,4 milions d'euros, un 6,1% més que a l'exercici 2007 (Taula 3).

TAULA 2. Pressupost d'ingressos 2008 (en milers d'euros)

Ingressos	Pressupost 2007	Pressupost 2008	% variació 2008/07
A. OPERACIONS CORRENTS	2.024.604,07	2.153.462,03	6,36%
Capítol 1. Impostos directes	693.400,00	721.140,00	4,00%
Capítol 2. Impostos indirectes	74.500,09	76.888,00	3,21%
Capítol 3. Taxes i altres ingressos	263.199,74	276.134,29	4,91%
Subtotal ingressos tributaris	1.031.099,83	1.074.162,29	4,18%
Capítol 4. Transferències corrents	962.994,26	1.040.068,21	8,00%
Capítol 5. Ingressos patrimonials	30.509,98	39.231,53	28,59%
B. OPERACIONS DE CAPITAL	64.725,84	49.260,57	-23,89%
Capítol 6. Venda d'inversions reals	43.700,60	30.000,00	-31,35%
Capítol 7. Transferències de capital	21.025,24	19.260,57	-8,39%
C. OPERACIONS FINANCERES	100.000,02	150.000,02	50,00%
Capítol 9. Passius financers	100.000,02	150.000,02	50,00%
TOTAL INGRESSOS	2.189.329,93	2.352.722,62	7,46%

II. Contingut

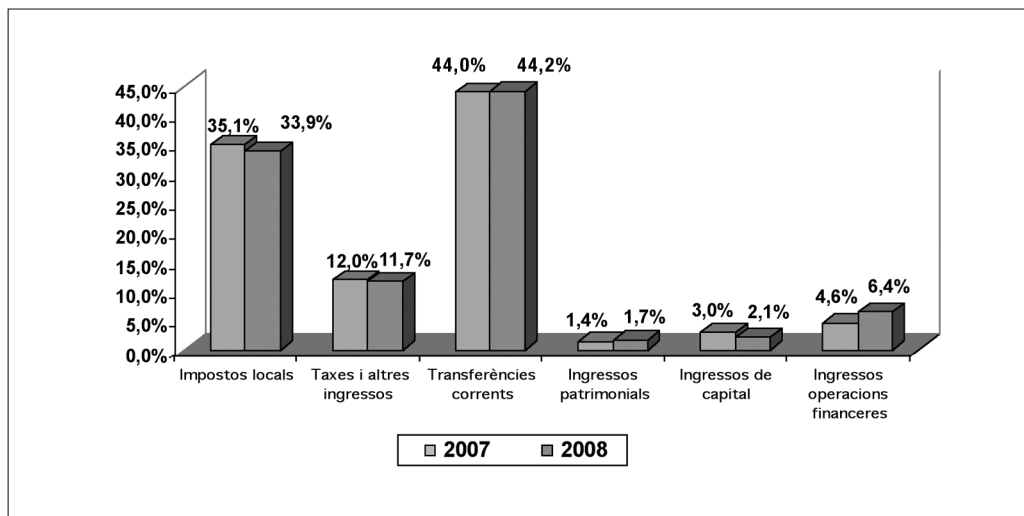
II.1 Ingressos

TAULA 3. Estructura participació en ingressos i impostos estatals (en milions d'euros)				
	2007 homogeni	2008	Diferència	% variació
Cessió IRPF	49,400	51,000	1,600	3,24%
Cessió IVA	26,831	28,000	1,169	4,36%
Cessió impostos especials	9,469	9,500	0,031	0,33%
Participació ingressos Estat	833,582	886,931	53,349	6,40%
TOTAL	919,282	975,431	56,149	6,11%

L'estructura de la fiscalitat municipal no varia substancialment respecte de l'exercici anterior. Els tributs locals mantenen el primer lloc en l'aportació de recursos, amb un 49,9%, malgrat que el seu pes segueix baixant, mantenint la tendència dels darrers anys (l'any passat representaven el 51,6% del total del pressupost corrent i el 52,4% l'any 2006), mentre que les transferències corrents ja suposen el 48,2% del pressupost corrent.

El conjunt d'ingressos corrents augmenta un 6,36% respecte al pressupost de l'exercici anterior (un percentatge que es manté en la línia dels increments dels darrers exercicis: 6,43% l'any 2007, 5,93% l'any 2006 i 5,64% l'any 2005). Aquesta variació es justifica, principalment, per l'augment del 6,40%, en termes homogenis, de la participació en els ingressos de l'Estat (un augment que es situa en la mitjana dels darrers anys, ja

Figura 1. Estructura dels ingressos



Els tributs locals mantenen el primer lloc en l'aportació de recursos, amb un 49,9%, malgrat que el seu pes segueix baixant, mantenint la tendència dels darrers anys, mentre que les transferències corrents ja suposen el 48,2% del pressupost corrent

que el 2007 va pujar un 7,41%, un 5,72% l'any 2006, i un 6,03% el 2005) i per l'increment de les transferències finalistes de la Generalitat de Catalunya, que presenten, en conjunt, un important increment (un 26,7%), bàsicament per la forta pujada de les aportacions als serveis d'atenció primària, que augmenten un 107% en tan sols un any (Figura 1).

Les estimacions dels recursos pressupostaris i les corresponents modificacions envers el 2007 s'especifiquen a continuació desagregades per concepte econòmic.

A) Ingressos corrents

Capítol 1. Impostos directes

Globalment, el capítol corresponent als impostos directes augmenta el 4%, fins als 721,14 milions d'euros. La variació l'any 2007, homogeneïtzada, va ser del 5,8%. El total d'impostos directes representa el 33,5% dels ingressos corrents de l'exercici 2008, mentre que l'any 2007 el seu pes era del 34,2%.

La consignació proposada per a l'**impost sobre béns immobles** assoleix la xifra de **401,0** milions d'euros (el 18,6% dels ingressos corrents). Es mantenen els tipus generals i les bonificacions dels increments en la quota que superin el màxim establert a les Ordenances fiscals (topalls). Es preveu un increment del 6,2% a la bonificació, que es continuarà fent d'ofici, per als subjectes passius que tinguin la condició de titulars de família nombrosa, la qual passa de 80 a 85 euros, i quan un o més membres de la família nombrosa siguin discapacitats serà de 105 euros. S'estableix un increment idèntic per a la subvenció per famílies monoparentals amb fills menors de sis anys. També es crea una nova subvenció del 50% de l'IBI als 500 primers propietaris que posin el seu habitatge a la Borsa d'habitatge jove.

L'**impost sobre vehicles de tracció mecànica** té una consignació de **69,55 milions d'euros**. Per a aquesta estimació s'ha tingut en compte el padró de 2006 modificat com a conseqüència de la variació vegetativa del parc (altes menys baixes).

Per a l'any 2008, i pel que fa a l'**impost sobre activitats econòmiques**, s'estimen uns ingressos de **94,6 milions d'euros** (7,5 milions per quotes nacionals i provincials), mentre que s'estimen uns ingressos de **104,99 milions d'euros** en concepte d'**impost d'increment de valor dels terrenys (plusvàlua)**. Per segon any es manté la bonificació del 95% en transmissions *mortis causa* als cònjuges, descendents i ascendents dels habitatges habituals i locals de negocis en empreses familiars.

Quant a la **cessió de l'IRPF**, s'ha estimat un import de **51 milions d'euros**, d'acord amb els criteris de la Llei de pressupostos de l'Estat, un 3,24% més, en termes homogenis, que a l'exercici anterior (Taula 4).

Capítol 2. Impostos indirectes

Globalment, aquest capítol augmenta un 3,21%, fins als **76,89** milions d'euros. L'**impost sobre construccions, instal·lacions i obres**, pressupostat en **39,39** milions d'euros, presenta un augment del 3,11% sobre el pressupostat el 2007. El tipus impositiu i les bonificacions es mantenen iguals que l'any anterior. Pel que fa a la **cessió de l'IVA i dels impostos especials**, aquesta s'ha estimat d'acord amb els criteris de la Llei de pressupostos de l'Estat per a 2008 i arriba a la quantitat global de **37,5** milions d'euros.

Capítol 3. Taxes i altres ingressos

S'inclouen com a taxes les contraprestacions per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local, així com les taxes derivades de la prestació d'un servei públic o la realització d'una activitat administrativa que no sigui de sol·licitud o re-

II. Contingut

II.1 Ingressos

TAULA 4. Impostos directes (en milions d'euros)				
	2007 homogeni	2008	% ingressos corrents	% variació 2007/2008
IBI	380,80	401,00	18,62	5,30%
IAE	85,10	87,10	4,39	2,35%
IAE (nacional i provincial)	7,50	7,50	----	0%
Plusvàlua	102,10	104,99	4,88	2,83%
IVTM	68,50	69,55	3,23	1,53%
Cessió IRPF	49,400	51,00	2,37	3,24%
TOTAL IMPOSTOS DIRECTES	693,40	721,14	33,49	4,00%

cepció voluntària pels administrats (licències urbanístiques, clavegueram, cementiris, serveis funeraris, grua, mercats, aprofitament del domini públic, etc.). Així mateix, s'inclouen com a preus públics les tarifes per serveis de sol·licitud i/o recepció voluntària prestats per l'Ajuntament, bé directament o bé per un dels seus organismes autònoms. Dins d'aquest capítol també s'inclouen les multes i altres ingressos (venda de béns, contribucions especials, recàrrec d'apresament, interessos de demora i imprevistos). Els seus imports deriven tant de la normativa establerta per les Ordenances municipals per a l'exercici pressupostari 2008, com de les directrius i criteris de la Llei de pressupostos de l'Estat per al mateix any, pel que fa als impostos cedits. Aquest any les taxes creixen en general el 3,1%.

En conjunt, el capítol 3, Taxes i altres ingressos, experimenta una variació del 4,91% amb relació a l'any 2007 (el 2007 l'increment va ser del 3,06%). L'import pressupostat total del capítol 3 per a 2008 és de **276,13** milions d'euros.

Capítol 4. Transferències corrents

La variació global del capítol 4, amb un import pressupostat de **1.040,07** milions d'euros, suposa un augment del 8% respecte a l'exercici anterior, en la

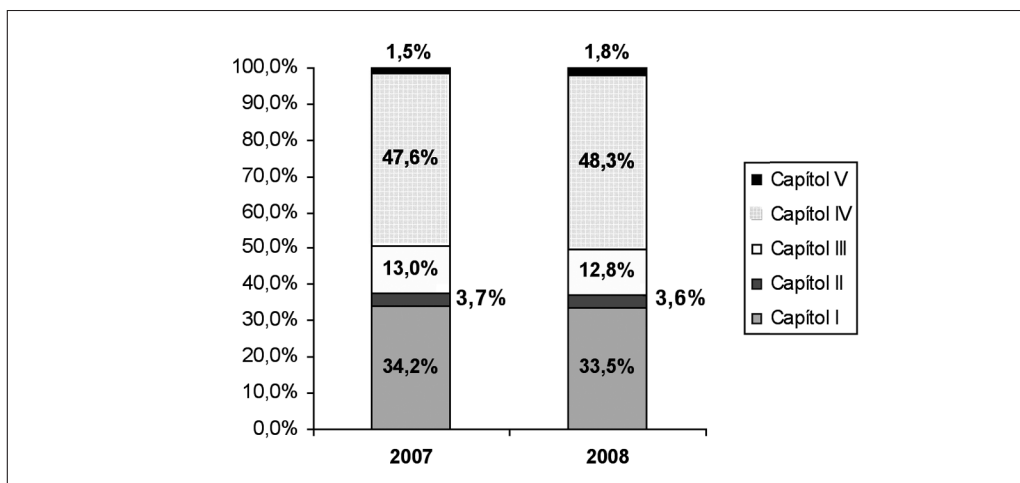
línia de l'increment de l'any 2007 (el 7,75%). Aquest increment s'explica per la previsió dels ingressos derivats de la participació en el Fons Complementari de Finançament de l'Estat (PIE), d'acord amb la Llei reguladora de les hisendes locals, i que aquest any augmenta un 6,4%. D'altra banda, cal destacar l'important increment de les aportacions finalistes de la Generalitat, que augmenten en conjunt un 26,7%, fins a **83,14** milions d'euros, bàsicament pel fort augment de l'aportació a l'atenció primària, que puja un 107%. La principal partida, no obstant això, continua sent l'aportació a l'IME, que s'incrementa un 10,9% i arriba a 48,2 milions d'euros.

Capítol 5. Ingressos patrimonials

El capítol 5, Ingressos patrimonials, augmenta un 28,6% respecte a 2007, fins als **39,23** milions d'euros. L'estimació dels interessos de bancs i caixes s'ha fet acuradament d'acord amb els fluxos de tresoreria estimats per a 2008. Amb referència a les partides relatives a les concessions administratives i els cànons i rendiments, l'estimació respon a la previsió acurada de generació d'aquests ingressos segons l'evolució estimada pels serveis de patrimoni municipal (augment del 19,5%). Pel que fa a la resta de partides, els dividends no presenten variacions significatives, mentre

La variació global del capítol 4, amb un import pressupostat de 1.040,07 milions d'euros, suposa un augment del 8% respecte a l'exercici anterior, en la línia de l'increment de l'any 2007

Figura 2. Estructura dels ingressos corrents (per Capítols)



que els ingressos procedents dels drets de superfície i dels aparcaments presenten importants augments, un 347,6% i un 39,4% respectivament (Figura 2).

Es preveu que l'any 2008 els ingressos corrents generats per l'Ajuntament representin aproximadament el 52% del total, mentre que les transferències rebudes d'altres administracions pugen al 48%. Al 1999, l'Ajuntament generava el 60% dels seus ingressos corrents, fet que implica que en deu anys el pes de les transferències ha pujat vuit punts.

B) Ingressos de capital

Capítol 6. Venda d'inversions reals

Es pressuposta en **30 milions d'euros**, un 31,3% menys que al 2007. Cal recordar que no es tracta d'ingressos corrents, sinó de capital i, per tant,

d'ingressos excepcionals. Les vendes d'inversions reals previstes es destinen bàsicament a sòl per a habitatge protegit (17,9 milions) i a altres administracions públiques, per a equipaments (3,5 milions).

Capítol 7. Transferències de capital

Per a 2008 es preveu una dotació de **19,260** milions d'euros per a aquest concepte, un 8,4% menys que el 2007 (per la seva banda, el 2007 ja va presentar una reducció del 38,8% respecte el 2006). Cal tenir present que les subvencions que es reben d'altres administracions destinades a inversió es vinculen a aquest capítol com a finançament afectat. Pràcticament tot l'import de les transferències de capital corresponen a aportacions de la Generalitat de Catalunya derivades de la Llei de barris (8,56 milions), per al futur Centre cultural del disseny (8 milions) i per a places d'educació preescolar (2,7 milions).

II. Contingut

II.1 Ingressos

C) OPERACIONS FINANCERES

Capítol 9. Variació de passius financers

El recurs al mercat de capitals en termes bruts és de **150 milions d'euros**, un 50% més que l'any 2007. La disminució de l'endeutament el 31 de desembre de 2008 s'estima en **7,7 milions d'euros**, mentre que l'any 2007 va ser de 33,7 milions.

II. Contingut

II.2 Despeses

La distribució dels 2.352,7 milions d'euros del pressupost de despeses municipal, segons la seva estructura econòmica, es pot veure a la Taula 1.

Dins de les despeses corrents s'ha de destacar l'estancament del capítol d'interessos com a conseqüència de la reducció del deute viu. Quant al capítol 2, Despeses per compra de béns corrents i serveis, experimenta una variació positiva del 9,85% (el 8,10% l'any passat) que s'explica bàsicament, com ja va passar en anys anteriors, per l'augment de les despeses destinades a la recollida d'escombraries i neteja viària (un 4,5%), així com l'important increment (un 42,5%) dels serveis d'atenció i promoció social, i pel manteniment dels espais públics. El capítol 4, Transferències corrents, té un increment global del 7,95% respecte a l'any anterior.

Dins de les operacions de capital, s'ha de destacar que el total de recursos pressupostats per a inversions directes és de **550,3 milions d'euros** (amb un increment del 9,2%), destinats, principalment, a la renovació urbana i a la millora de la qualitat dels serveis que

es presten a la ciutat. Les transferències de capital, capítol 7, s'han vist reduïdes un 32,5%, bàsicament per la finalització de l'aportació a HOLSA.

Quant al pes sobre el pressupost total, cal destacar que la principal partida de despesa torna a ser la de transferències corrents, que suposa el 31,8% del total, pràcticament el mateix pes que a l'exercici 2007. La segona és la d'inversions reals, que representen el 23,4% del pressupost (els 23,0% l'any passat), i la tercera el Capítol 2, Compra de béns i serveis, amb un pes del 19,8% sobre el total de despeses municipals (el 19,4% l'any 2007) (Figura 1).

El principal sector municipal per volum de despesa és el de Finances i Inversions, que rep el 43,2% del pressupost total (centralitza la major part de les inversions municipals), seguit pel de Medi Ambient (amb tots els contractes de manteniment i serveis), amb el 12,4% de la despesa total, i el Sector d'Educació, Cultura i Benestar, que controla l'11,1% del pressupost. Els Districtes, per la seva part, gestionen el 10% de la despesa municipal, entre els quals destaquen, pel

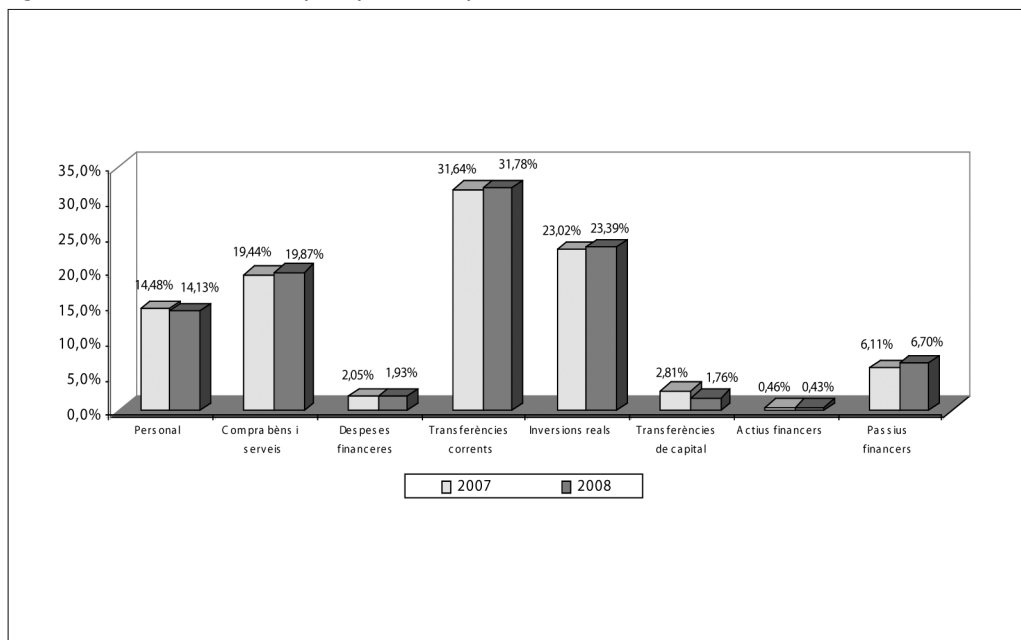
TAULA 1. Pressupost de despeses 2008 (en milers d'euros)

Despeses	Pressupost 2007	Pressupost 2008	% variació
A. OPERACIONS CORRENTS	1.480.100,27	1.593.175,15	7,64%
Capítol 1. Despeses de personal	317.004,54	332.537,76	4,90%
Capítol 2. Compres de béns i serveis	425.527,38	467.423,36	9,85%
Capítol 3. Despeses financeres	44.868,19	45.428,73	1,25%
Capítol 4. Transferències corrents	692.700,16	747.785,30	7,95%
B. OPERACIONS DE CAPITAL	565.504,47	591.802,04	4,65%
Capítol 6. Inversions reals	504.050,47	550.317,82	9,18%
Capítol 7. Transferències de capital	61.454,00	41.484,22	-32,50%
C. OPERACIONS FINANCERES	143.725,19	167.745,43	16,71%
Capítol 8. Actius financers	10.000,00	10.000,00	0,00%
Capítol 9. Passius financers	133.725,19	157.745,43	17,96%
TOTAL DESPESES	2.189.329,93	2.352.722,62	7,46%

II. Contingut

II.2 Despeses

Figura 1. Estructura econòmica dels pressupostos de despeses



volum de despesa, Sant Martí, Ciutat Vella i l'Eixample (Tabla y Figura 2).

A) Despeses corrents

La distribució de la despesa corrent, que al 2008 arriba als **1.593,2 milions d'euros**, s'ha fet seguint les directrius del projecte de Pla d'actuació municipal 2008-2011, que dóna prioritat a l'augment de la despesa en benestar social i acció social, en manteniment i nete-

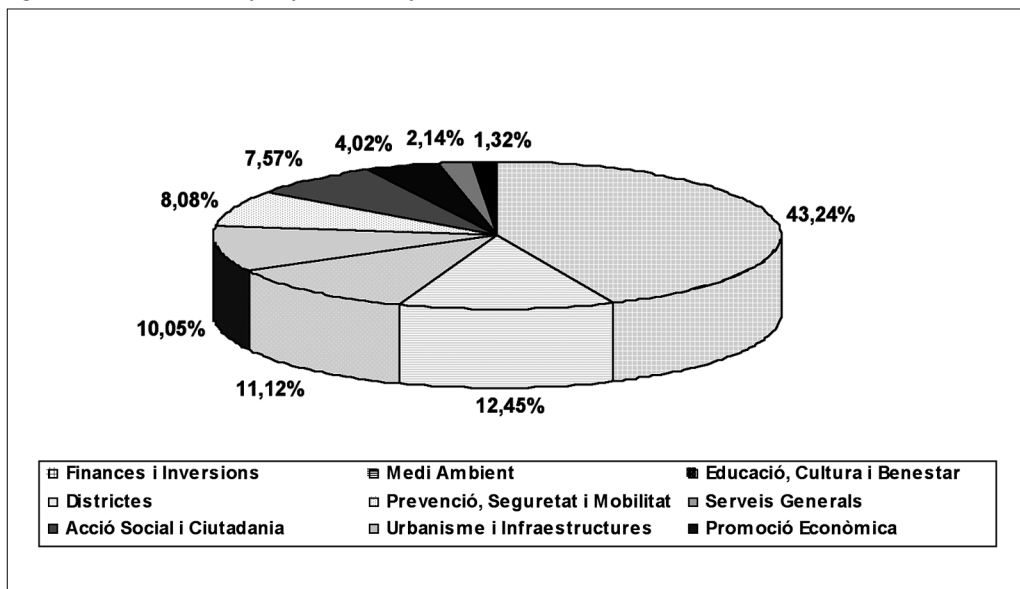
ja de l'espai públic i en la mobilitat. En aquest sentit, les diferents partides adreçades als serveis d'atenció social pugen un 31% i les de seguretat i mobilitat un 11,4%. Per la seva banda, educació i cultura són una altra prioritat, amb creixements del 12,8% i el 10,4%, respectivament (Figura y Tabla 3).

Anàlisi per capítols econòmics

Es presenta seguidament l'estructura econòmica del pressupost de despeses corrents per capítols.

TAULA 2. Distribució de la despesa per sectors (any 2008)		
Sectors	Import	% sobre el pressupost total
Serveis Generals	178,0	7,57%
Acció Social i Ciutadania	94,7	4,02%
Medi Ambient	293,0	12,45%
Prevenió, Seguretat i Mobilitat	190,2	8,08%
Urbanisme i Infraestructures	50,3	2,14%
Districtes	236,5	10,05%
Ciutat Vella	29,8	1,27%
Eixample	28,4	1,21%
Sants-Montjuïc	24,5	1,04%
Les Corts	15,0	0,64%
Sarrià-Sant Gervasi	18,6	0,79%
Gràcia	17,9	0,76%
Horta-Guinardó	22,3	0,95%
Nou Barris	23,3	0,99%
Sant Andreu	20,9	0,89%
Sant Martí	35,7	1,52%
Promoció Econòmica	31,1	1,32%
Educació, Cultura i Benestar	261,7	11,12%
Finances i Inversions	1.017,3	43,24%
TOTAL	2.352,7	

Figura 2. Distribució de la despesa per sectors (any 2008)



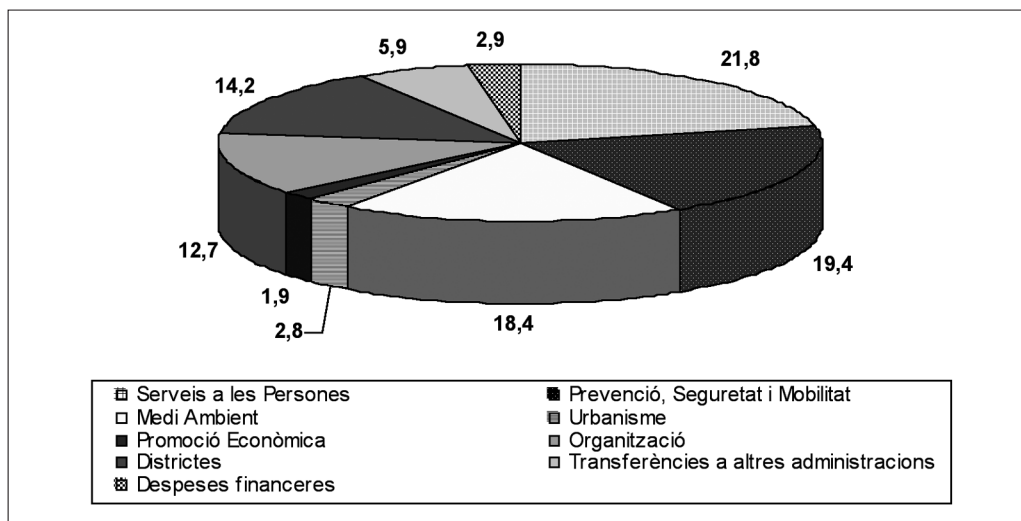
II. Contingut

II.2 Despeses

TAULA 3. Distribució de la despesa corrent (excloent-ne servei del deute)

Despeses	En milers d'euros		% sobre la despesa corrent		% variació 2008/07
	Pressupost 2007	Pressupost 2008	Pressupost 2007	Pressupost 2008	
	Serveis a les Persones	309,00	347,00	20,9	
-Acció Social i Ciutadania	78,70	94,50	5,3	5,9	20,1%
-Educació, Cultura i Benestar	230,30	252,50	15,6	15,9	9,6%
Prevenió, Seguretat i Mobilitat	288,00	309,50	19,5	19,4	7,5%
Medi Ambient	276,00	292,80	18,6	18,4	6,1%
Urbanisme	42,00	44,00	2,8	2,8	4,8%
Promoció Econòmica	29,00	31,00	2,0	1,9	6,9%
Organització	193,00	202,70	13,0	12,7	5,0%
Districtes	208,00	226,00	14,1	14,2	8,7%
Transferències a altres administracions	90,00	94,50	6,1	5,9	5,0%
Despeses financeres	45,00	45,40	3,0	2,9	0,9%
TOTAL DESPESES	1.480,00	1.592,90			7,6%

Figura 3. Despeses corrents



La distribució de la despesa corrent, que al 2008 arriba als 1.593,2 milions d'euros, s'ha fet seguint les directrius del projecte de Pla d'actuació municipal 2008-2011, que dóna prioritat a l'augment de la despesa en benestar social i acció social, en manteniment i neteja de l'espai públic i en la mobilitat

Capítol 1. Despeses de personal

La previsió de despeses de personal per a l'exercici 2008 suma **332,5 milions d'euros**, quantitat que suposa un creixement del 4,9% sobre el mateix capítol del pressupost per a 2007. Aquesta quantitat inclou l'increment salarial previst a l'Avantprojecte de llei de pressupostos generals de l'Estat. La promoció interna aposta per mantenir la dimensió de la plantilla. La previsió pressupostària incorpora les places corresponents a l'Oferta pública d'ocupació de 2008, on s'ha de destacar la incorporació de 230 noves places de guàrdia urbana.

Capítol 2. Compra de béns i serveis

El detall i l'evolució de partides del capítol 2 es pot veure a la Taula 4.

Les dues principals partides d'aquest capítol són les destinades als grans contractes de neteja i recollida d'escombraries i de manteniment d'espais públics (pavimentació, xarxa d'aigua, fonts, enllumenat, clavegueram, senyalització i patrimoni artístic), d'una banda, i al funcionament de l'activitat municipal (subministraments, arrendaments, assegurances, publicitat, altres compres i despeses, etcètera) de l'altra. El 51,3% del total del capítol 2 (**239,9 milions d'euros**) es destina al finançament dels grans contractes de neteja viària i recollida d'escombraries, i de manteniment d'espais públics (pavimentació, enllumenat, clavegueram, aigües, fonts, túnels, escales mecàniques, senyalització i patrimoni artístic). El seu pes l'any anterior

TAULA 4

Despeses	En milions d'euros		% sobre total Capítol 2		
	Pressupost	Pressupost	Pressupost	Pressupost	% variació
	2007	2008	2007	2008	
Recollida d'escombraries i neteja viària	181,90	190,05	42,7	40,7	4,48%
Manteniment d'espais públics	44,14	46,20	10,4	9,9	4,68%
Manteniment d'edificis i altres	12,20	10,97	2,9	2,3	-10,05%
Manteniment del patrimoni artístic	3,27	3,68	0,8	0,8	12,40%
Altres treballs realitzats per empreses	31,45	30,38	7,4	6,5	-3,39%
Neteja d'edificis i locals	9,73	10,23	2,3	2,2	5,09%
Estudis i treballs tècnics	11,84	15,73	2,8	3,4	32,81%
Subministraments (electricitat, aigua, gas)	24,38	26,34	5,7	5,6	8,04%
Comunicacions telefòniques	4,52	5,57	1,1	1,2	23,21%
Arrendaments	17,16	19,40	4,0	4,1	13,05%
Publicitat	5,05	5,47	1,2	1,2	8,40%
Despeses de gestió tributària	3,20	3,42	0,8	0,7	6,94%
Primes d'assegurances	3,88	4,00	0,9	0,9	2,94%
Altres compres de béns i serveis	13,69	14,52	3,2	3,1	6,06%
Serveis d'atenció i promoció social	38,60	55,01	9,1	11,8	42,51%
Altres despeses	20,52	26,45	4,8	5,7	28,91%
TOTAL CAPÍTOL 2	425,53	467,42	100,00	100,00	9,85%

II. Contingut

II.2 Despeses

TAULA 5. Distribució per grans grups (en milions d'euros)

	2007		2008		% variació 2008/07
	Import	% sobre el capítol 2	Import	% sobre el capítol 2	
Grans contractes:	229,3	53,9%	239,9	51,3%	
-Neteja viària, recollida d'escombraries					
-Manteniment d'espais públics					4,6%
Contractació d'estudis i treballs realitzats per empreses	43,3	10,2%	46,1	9,9%	6,5%
Despeses de funcionament i consums	92,4	21,7%	105,2	22,5%	13,9%
Manteniment i neteja d'edificis i locals	21,9	5,1%	21,2	4,5%	-3,2%
Serveis d'atenció i promoció social	38,6	9,1%	55,0	11,8%	42,5%
TOTAL CAPÍTOL 2	425,5	100,0%	467,4	100,0%	9,9%

era del 53,9%. Per la seva part, les generades per l'activitat municipal (subministraments, telèfons, arrendaments, publicitat, assegurances, etcètera) pugen a **105,2 milions d'euros**, un 22,5% del capítol (21,7% el 2007). La distribució per grans grups es pot veure a la Taula 5.

El capítol 2 presenta un increment del 9,9% respecte a l'any 2007. Destaca l'important augment de la partida adreçada als serveis d'atenció i promoció social, que pugen un 42,5%, i les despeses de funcionament i consums, que s'incrementen un 13,9%. Els imports dels grans contractes i la contractació d'estudis i treballs realitzats per empreses presenten increments més moderats, del 4,6% i el 6,5% respectivament. En canvi, la partida de manteniment i neteja d'edificis i locals es redueix un 3,2%.

L'increment que experimenten els grans contractes s'explica principalment per la pujada del 4,5% del contracte de recollida d'escombraries i neteja viària (un increment en la línia de l'any passat), que puja a **109 milions d'euros**. Per la seva banda, també s'incrementen la majoria de contractes de manteniment d'espais públics: vies públiques i pavimen-

tació (un 5,4%, fins als 14,6 milions d'euros), xarxa d'enllumenat públic (12,3 milions, amb un increment del 3,1%), xarxa d'aigua i clavegueram (augment del 2,5%, 11,1 milions), fonts públiques (partida de 4 milions d'euros, un 3,1% més que l'any passat), patrimoni artístic (que presenta una important pujada, del 12,4%, i arriba fins als 3,7 milions), escales mecàniques (un 53%, amb un import d'1,5 milions) i, finalment, el manteniment de túnels, que s'incrementa un 7,6%, fins als 996.000 euros. Tan sols el manteniment de la senyalització de zones presenta una reducció respecte a l'any 2007, concretament del 3,3% (i un pressupost final de 1,6 milions d'euros).

L'augment dels contractes de manteniment de vies públiques és conseqüència de l'esforç fet amb relació al manteniment integral de l'espai públic, adreçat bàsicament a la xarxa viària i a l'estalvi energètic, a l'avanç en la reducció del soroll a la via pública i a la millora i modernització de l'enllumenat públic.

En conjunt, les despeses de funcionament i consums experimenten un increment del 13,9%, que superen

El capítol 2 presenta un increment del 9,9% respecte a l'any 2007. Destaca l'important augment de la partida adreçada als serveis d'atenció i promoció social, que pugen un 42,5%

els **105,2 milions d'euros**. Els augments més importants s'observen a les partides de comunicacions telefòniques, arrendaments, publicitat i subministraments (electricitat, aigua, gas), amb increments del 23,2%, el 13,1%, el 8,4% i el 8%, respectivament.

Capítol 3. Interessos

Els interessos del pressupost de 2008 són d'un total de **45,4 milions d'euros**, pràcticament el mateix import que en el pressupost de 2007 (la taxa de variació és del 1,25%). La política d'endeutament de l'Ajuntament de Barcelona s'orienta a assolir un cost mitjà del deute en línia amb els tipus d'interès a llarg

termini dels mercats financers, diversificant el risc de tipus d'interès.

Capítol 4. Transferències corrents

Les transferències corrents pressupostades per a 2008 són de **747,8 milions d'euros** i representen un 7,95% més que l'any anterior (un increment similar al de 2007, que va ser d'un 7,76%). El 32,6% d'aquest import es destina al sector d'Educació, Cultura i Benestar (amb transferències a l'ICUB, l'IMEB i als diferents consorcis i agències que l'Ajuntament ha signat amb la Generalitat), el 29% al de Finances i Inversions (per empreses municipals inversores, Mancomunitat, ATM, etcète-

TAULA 6. Distribució de transferències corrents per sectors (any 2008)

Sectors	Import	% sobre el pressupost total
Serveis Generals	65,3	8,73%
Acció Social i Ciutadania	47,7	6,38%
Medi Ambient	105,3	14,09%
Prevenió, Seguretat i Mobilitat	2,3	0,30%
Urbanisme i Infraestructures	27,8	3,71%
Districtes	15,7	2,10%
Ciutat Vella	3,3	0,44%
Eixample	2,1	0,28%
Sants-Montjuïc	1,2	0,16%
Les Corts	0,7	0,10%
Sarrià-Sant Gervasi	2,3	0,30%
Gràcia	0,9	0,13%
Horta-Guinardó	1,2	0,15%
Nou Barris	1,9	0,26%
Sant Andreu	0,6	0,07%
Sant Martí	1,6	0,21%
Promoció Econòmica	22,5	3,00%
Educació, Cultura i Benestar	243,9	32,61%
Finances i Inversions	217,3	29,06%
TOTAL	747,8	

II. Contingut

II.2 Despeses

ra), i el 14,1% al sector de Medi Ambient, bàsicament adreçat al tractament de residus metropolitans, Parcs i Jardins i a diferents consorcis supramunicipals per a la gestió de serveis comuns (taula 6).

Un total de **320,7 milions d'euros** (el 42,4% de les transferències corrents) es destinen a instituts i empreses municipals, un 9,1% més que l'any 2007. D'aquest total, destaquen les aportacions a l'ICUB (85,1 milions, un 10,5% més que l'any passat), l'IMEB (51,7 milions —75 milions si es té en compte la partida de suport obligatori—, amb un increment del 12,8%,) i a Parcs i Jardins (47,6 milions, un 5,3% més que l'any 2007). Les transferències a mancomunitats i consorcis suposen **234,6 milions d'euros** (un 9,2% més que l'any 2007), amb especial menció a les partides destinades a la Mancomunitat de Municipis (82,6 milions), a l'ATM per al contracte programa (60,5 milions, un 15,5% més que l'exercici anterior) i al Consorci Sanitari de Barcelona (25,8 milions d'euros, amb un increment del 4,2%). L'aportació de despesa corrent a l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus, en concepte de la taxa ambiental de gestió de residus municipals, puja un 13,4%, fins al 50,5 milions d'euros (Taula 7).

B) Despeses de capital

Capítols 6 i 7.

Inversions reals i transferències de capital

Les operacions de capital (inversions i transferències de capital) pressupostades per a 2008 són de **591,8 milions d'euros**, xifra que suposa un augment del 4,65% respecte a l'any 2007 (pràcticament el mateix increment que l'any anterior), amb l'objectiu, ja manifestat en els darrers exercicis, de mantenir el nivell d'inversió i destinar aquest esforç inversor a la millora de la qualitat dels serveis que es presten a la ciutat. Les inversions reals s'incrementen un 9,2%, fins als **550,3 milions d'euros**, xifra que puja als 615 milions d'euros si es considera la inversió total del grup municipal, incloent les inversions en habitatge i apartaments que fan el Patronat Municipal d'Habitatge i l'empresa municipal BSM. D'aquests 550 milions, 122,4 milions es destinen a gestió de sòl i expropiacions, 151 milions a inversions en edificació, 133,7 milions a inversions en urbanització i 120,4 milions a infraestructures.

Per la seva part, les transferències de capital (41,5 milions d'euros) baixen un 32,5%, ja que en l'any

TAULA 7. Distribució de transferències corrents (en milions d'euros)

	2007		2008		% variació 2008/07
	Import	% sobre el capítol 4	Import	% sobre el capítol 4	
Instituts i empreses municipals	293,89	42,4%	320,75	42,9%	9,1%
A instituts i empreses per taxes	64,93	9,4%	69,49	9,3%	7,0%
Mancomunitats i consorcis	214,94	31,0%	234,65	31,4%	9,2%
Altres transferències corrents	57,22	8,3%	56,36	7,5%	-1,5%
Altres	61,73	8,9%	66,55	8,9%	7,8%
TOTAL CAPÍTOL 4	692,70	100,0%	747,79	100,0%	8,0%

Les inversions reals s'incrementen un 9,2%, fins als 550,3 milions d'euros, xifra que puja als 615 milions d'euros si es considera la inversió total del grup municipal

2007 es van acabar de fer les aportacions a HOLSA. Les transferències de capital més significatives són les de l'ICUB (9,2 milions d'euros), i les aportacions globals fetes per l'Ajuntament de Barcelona a l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM), que pugen a 28,6 milions d'euros.

C) Operacions financeres

Capítol 9. Variació de passius financers

El capítol d'amortitzacions financeres està dotat amb **157,7 milions d'euros**, que inclouen els venciments acordats en els contractes de préstecs vigents que acaben en el proper exercici. L'increment respecte a l'any anterior és del 17,96%.

III. Valoracions

III.1 De caràcter general

El pressupost municipal per a l'any 2008 és de 2.352,7 milions d'euros, xifra que representa un increment del 7,46% respecte al pressupost homogeni de l'any anterior. Es tracta, per tant, d'un pressupost lleugerament expansiu, que té com a eixos principals els serveis d'atenció social, les actuacions en seguretat i mobilitat, el manteniment de l'espai públic, l'educació, la cultura i els districtes. L'Ajuntament aposta pel no-increment de la pressió fiscal, alhora que aconsegueix generar un estalvi corrent suficient per finançar la inversió real (que aquest any s'incrementa un 9,2% respecte a l'exercici 2007), i per reduir lleugerament (un 0,9%) el deute, que es preveu que baixi als 920 milions d'euros al final de l'exercici.

La política financera i tributària de l'Ajuntament s'ha de continuar inspirant —i ha d'aprofundir— en criteris de progressivitat, equitat i suficiència per aconseguir una millor redistribució de la riquesa generada al municipi i donar resposta a les necessitats socials.

El pressupost municipal per a l'any 2008 no introdueix cap variació dels tipus en vigor als impostos locals, mentre que s'aplica un increment general del 3,1% a les taxes i preus públics, capítol que presenta com a novetat la creació d'una taxa per a les empreses de telefonia mòbil i un altra per als aspirants a concursos de personal de l'Ajuntament. Es preveu que els ingressos tributaris s'incrementin un 4,2%, fruit tant de l'augment dels impostos directes com de l'increment de les taxes.

L'estructura de la fiscalitat municipal no varia respecte a l'exercici anterior. Els tributs locals (partida que inclou la cessió dels impostos estatals) mantenen el primer lloc en l'aportació de recursos, amb un 49,9%, malgrat que el seu pes segueix baixant, mantenint la tendència dels darrers anys (l'any passat representaven el 51,6% del total del pressupost corrent i el 52,4% l'any 2006), mentre que les transferències corrents ja suposen el 48,2% del pressupost corrent.

El conjunt d'ingressos corrents augmenta un 6,36% respecte el pressupost de l'exercici anterior, un percentatge que es manté en la línia dels increments dels darrers exercicis. Aquesta variació es justifica, principalment, per l'augment del 6,40%, en termes homogenis, de la participació en els ingressos de l'Estat (un augment que se situa en la mitjana dels darrers anys) i per l'increment de les transferències finalistes de la Generalitat de Catalunya, que presenten, en conjunt, un important increment (un 26,7%), bàsicament a causa de la forta pujada de les aportacions als serveis d'atenció primària. Per la seva banda els ingressos de capital decreixen un 23,9% pel descens de les transferències de capital i la venda d'inversions reals.

Les despeses corrents s'incrementen el 7,6%. El capítol 1, Personal, creix en la línia d'exercicis anteriors (un 4,9%), mentre que el capítol 2, Compra de béns i serveis, presenta un increment major, proper al 10%. La principal partida dins d'aquest capítol continuen sent els grans contractes de manteniment, neteja i recollida d'escombraries, amb el 51% del total de les compres de béns i serveis de l'Ajuntament, que augmenten més del 4% respecte al 2007. Els increments més importants de despesa, no obstant això, es presenten en les partides de Serveis a les persones i Districtes, amb pujades superiors al 8%.

Les inversions directes pressupostades creixen un 9,2%. Caldria una anàlisi més acurada a partir de l'estudi del Pla d'inversions municipal (PIM) per tal de valorar-ne correctament l'impacte. Cal destacar també la important reducció de les transferències de capital, fet que s'explica per la finalització de l'aportació a HOLSA.

El deute municipal (Ajuntament exclusivament) es redueix en 7,7 milions, amb amortitzacions de 157,74 milions i noves operacions per 150 milions, i se situa, el 31 de desembre de 2008, en 920,10 milions d'euros. Si tenim en compte a més el deute de les empreses i

La política financera i tributària de l'Ajuntament s'ha de continuar inspirant —i ha d'aprofundir— en criteris de progressivitat, equitat i suficiència per aconseguir una millor redistribució de la riquesa generada al municipi i donar resposta a les necessitats socials

institucions previst per al final de 2008, l'import puja en 219 milions. L'increment respecte a l'any 2007, estimat en 50 milions d'euros, es destina bàsicament al Patronat Municipal de l'Habitatge per a habitatge social. La reducció del deute prevista per al 2008 és menor que la pressupostada en anys anteriors.

III. Valoracions

III.2 De caràcter específic

Sobre la cohesió social

S'ha de destacar l'augment de les despeses corrents destinades als serveis a les persones (un 21,8% del pressupost corrent de 2008, quan l'any 2007 era del 20%), destinades a fer front a les necessitats de les persones i els col·lectius amb més dificultats, així com a l'educació i la cultura. La partida que suposa un percentatge més gran de la despesa municipal és la de finances i inversions (que inclou la majoria de les inversions i les transferències a gran part dels instituts, consorcis i similars), seguida de Medi Ambient i Serveis (un 12,5% del pressupost total), Educació, Cultura i Benestar (un 11%), i Districtes (un 10%).

Sobre les inversions

L'increment de les inversions previstes en el pressupost és un element destacat per a la renovació urbana, la millora del medi ambient i la creació de nous equipaments, entre altres actuacions. Això no obstant, el CESB no pot entrar a valorar el capítol d'inversions atès que en els pressupostos no es disposa d'informació exhaustiva respecte als projectes previstos.

El CESB considera necessari poder comptar amb aquesta informació per tal de dictaminar sobre l'activitat inversora de l'Ajuntament.

Barcelona, 10 de desembre de 2007

José A. Fernández Manrique
Secretari general del CESB

Vist i plau,
Rosa Virós i Galtier
Presidenta del CESB